

ผลผลิตที่ 3 สินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน

โครงการสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน

กิจกรรมที่ 3.1 การตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ปีงบประมาณ 2561

ผู้ดำเนินงาน สิริรัตน์ พุ่มพวง วาสนา ภูตาสุด หทัยภรณ์ ฮวบสอน หิรัญ มาสุด

ประวัติความเป็นมา

ตามนโยบายของรัฐบาล มีการกำหนดยุทธศาสตร์ความปลอดภัยด้านอาหาร โดยกรมวิชาการเกษตร ทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรเพื่อความปลอดภัยของผลผลิตจากแหล่งผลิต และสินค้าส่งออก ภารกิจด้านนี้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ รับผิดชอบตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตร ในระดับแปลงเกษตรกร จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดลพบุรี โดยการดำเนินงานตรวจสอบและรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และพืชอินทรีย์ ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ) การปฏิบัติการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (มกษ. 9001-2556) และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ.9000-2552)

วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบและรับรองแหล่งผลิตพืช ตามระบบการจัดการคุณภาพพืชของกรมวิชาการเกษตร

สถานที่

แปลงที่ขอการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และพืชอินทรีย์ ในจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดลพบุรี

วิธีการดำเนินงาน

1. ตรวจสอบและรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และพืชอินทรีย์ตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืชของกรมวิชาการเกษตร
 - 1.1 ตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และพืชอินทรีย์ที่ขอการรับรองใหม่
 - 1.2 ตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และพืชอินทรีย์ ที่ขอต่ออายุการรับรอง
 - 1.3 ตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช เพื่อคงไว้ซึ่งการรับรอง (ตรวจติดตาม)
2. เอกสารคู่มือและแบบฟอร์ม ตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช ของกรมวิชาการเกษตร
 - 2.1 ปฏิบัติตามคู่มือและขั้นตอน
 - 2.2 แบบฟอร์มตามที่กำหนด
3. สรุปนำเสนอต่อคณะกรรมการรับรองแหล่งผลิตพืช ของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
4. รายงานผลการดำเนินงานทุก ๆ เดือน

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ 2561 รับผิดชอบในการดำเนินงาน 2 จังหวัด คือ จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดลพบุรี โดยเกษตรกรที่จดทะเบียนขอการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2561 มีจำนวนทั้งหมด 4,650 แปลง ยกเล็ก จำนวน 4,000 แปลง คงเหลือ จำนวน 650 แปลง และในปัจจุบันแปลงที่มีสถานะได้รับการรับรอง (Q) ที่มีอายุ มีจำนวน 623 แปลง และหมดอายุ มีจำนวน 27 แปลง คิดเป็นร้อยละ 95.85 สำหรับเกษตรกรที่จดทะเบียนขอการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2561 มีจำนวนทั้งหมด 267 แปลง ยกเล็ก 130 แปลง คงเหลือ 137 แปลง และได้การรับรอง จำนวน 50 แปลง คิดเป็นร้อยละ 36.50 (ตารางที่ 1)

ผลการดำเนินงานการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

ในปีงบประมาณ 2561 เป้าหมายในการตรวจแปลงมีทั้งหมด 1,705 แปลง และผลการดำเนินงานการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช จำนวน 738 แปลง คิดเป็นร้อยละ 43.28 ซึ่งแบ่งการตรวจรับรองได้ 3 ประเภท คือ แผนการตรวจรับรองที่ยังไม่ได้รับการรับรอง (Q) จำนวน 1,360 แปลง ผลการดำเนินงาน จำนวน 366 แปลง คิดเป็นร้อยละ 26.91 เนื่องจากไม่มีการสมัครขอการรับรองจึงไม่เป็นไปตามเป้าหมาย แผนการตรวจต่ออายุ จำนวน 195 แปลง ผลการดำเนินงาน จำนวน 193 แปลง คิดเป็นร้อยละ 98.97 เนื่องจากเกษตรกรไม่มีการยื่นคำขอการรับรอง และแผนการตรวจติดตาม จำนวน 150 แปลง ผลการดำเนินงาน จำนวน 179 แปลง คิดเป็นร้อยละ 119.33 (ตารางที่ 2) การสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อการวิเคราะห์ จำนวน 118 ตัวอย่าง ผลการสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อการวิเคราะห์ จำนวน 111 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 94.07 เนื่องจากไม่มีเหตุต้องสงสัยด้านความปลอดภัยในแหล่งผลิต การสุ่มเก็บตัวอย่างจึงไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เกษตรกรผ่านการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช จำนวน 245 ราย โดยแบ่งเป็นเกษตรกรที่ได้รับการรับรอง (Q) ใหม่ จำนวน 207 ราย เกษตรกรที่ได้รับการรับรอง (Q) ต่ออายุ จำนวน 38 ราย (ตารางที่ 3)

ผลการดำเนินงานการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์

ปีงบประมาณ 2561 เป้าหมายในการตรวจแปลงมีทั้งหมด 155 แปลง และผลการดำเนินงานการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ จำนวน 182 แปลง คิดเป็นร้อยละ 117.42 โดยแบ่งการตรวจประเมินออกเป็น 3 ประเภท คือ กาดตรวจรับรองระยะปรับเปลี่ยน แผนการดำเนินงานมีจำนวน 108 แปลง ผลการดำเนินงาน จำนวน 132 แปลง คิดเป็นร้อยละ 122.22 แผนการตรวจรับรองต่ออายุ จำนวน 13 แปลง ผลการดำเนินงาน จำนวน 11 แปลง คิดเป็นร้อยละ 84.62 แผนการตรวจรับรองแปลงใหม่ จำนวน 34 แปลง ผลการดำเนินงาน จำนวน 39 แปลง คิดเป็นร้อยละ 114.71 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 1 ข้อมูลจำนวนแปลงที่ขอการรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP) และพืชอินทรีย์ (Organic)

ประเภท/ จังหวัด	สถานะจดทะเบียนแปลง (แปลง)			สถานะ Q		คิด % แปลง
	จดทะเบียน	ยกเลิก	คงเหลือ	Q มีอายุ	Q หมดอายุ	
GAP						
นครสวรรค์	1,487	1,249	238	237	1	99.58
ลพบุรี	3,163	2,751	412	386	26	93.69
รวม	4,650	4,000	650	623	27	95.85
Organic						
นครสวรรค์	124	63	61	21	0	34.43
ลพบุรี	143	67	76	29	0	38.16
รวม	267	130	137	50	-	36.50

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

ตารางที่ 2 แผน/ผลการดำเนินงาน การตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP) ในปีงบประมาณ 2561
(ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2560 – กันยายน 2561)

จังหวัด	ตรวจติดตาม			ตรวจต่ออายุ			ตรวจแปลงที่ยังไม่ได้ Q			รวม		
	แผน	ผล		แผน	ผล		แผน	ผล		แผน	ผล	
		แปลง	%		แปลง	%		แปลง	%		แปลง	%
นครสวรรค์	70	79	112.86	20	20	100	700	198	28.29	790	297	37.59
ลพบุรี	80	100	125.00	175	173	98.86	660	168	25.45	915	441	48.20
รวม	150	179	119.33	195	193	98.97	1,360	366	26.91	1,705	738	43.28

ตารางที่ 3 การตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP) ที่ผ่านการรับรอง และการสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อการวิเคราะห์ ใน
ปีงบประมาณ 2561 (ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2560 – กันยายน 2561)

จังหวัด	แปลงที่ผ่านการรับรอง			เก็บตัวอย่าง				
	Q ใหม่	Q ต่ออายุ	รวม Q	แผน	ผล			
					สารพิษ	จุล	รวม	%
นครสวรรค์	90	11	101	48	40	3	43	89.58
ลพบุรี	117	27	144	70	60	8	68	97.14
รวม	207	38	245	118	100	11	111	94.07

ตารางที่ 4 แผน/ผลการดำเนินงานการตรวจรับรองพืชอินทรีย์ ปีงบประมาณ 2561 (ตั้งแต่ 1

กิจกรรม	แผน	ผล	%
จ.นครสวรรค์			
ระยะปรับเปลี่ยน	40	74	185.00
แปลงใหม่	29	18	62.07
แปลงต่ออายุ	6	4	66.67
รวม	75	96	128.00
จ.ลพบุรี			
ระยะปรับเปลี่ยน	68	58	95
แปลงใหม่	5	21	71.42
แปลงต่ออายุ	7	7	100
รวม	80	86	91.66
รวมทั้งหมด	155	182	117.42

ตุลาคม 2560 – 30 กันยายน 2561)

ปัญหาอุปสรรค

- เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการทำระบบ GAP และเกษตรอินทรีย์
- เกษตรกรไม่จัดบันทึกข้อมูล

ภาพกิจกรรม

